

Αι αρχαιότητες της Μεσημβρίας Δ. Θράκης). — Είς τὸ «Φῶς» τῆς Θεσσαλονίκης 30 Ἀπριλίου 1940, ἀναγινώσκωμεν τὰ ἑξῆς.

Ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα ἤλθον εἰς φῶς, εἰς τὴν περιφέρειαν Ἀλεξανδρουπόλεως.

Πρὸ ἐτῶν ὁ ὀθωμανὸς Ἀμπτουλάχ Χακὴ εἶχεν ἀνεύρει εἰς τὸ Δικελῆ τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως, παρὰ τὴν Μάκρην, ἀνάγλυφον ἐπιτύμβιον πλάκα ὕψους 0,80 μ., παριστῶσαν ἐνδεδυμένην γυναῖκα. Ἡ ἐπιτύμβιος πλάξ ἢ ὁποῖα εὐρέθη ἐπὶ ἐνὸς τάφου, ἔφραεν μέχρις ἐκεῖ τὸν ἔφορον ἀρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης κ. Κοτζιά, ὁ ὁποῖος ἐνήργησε πρόχειρον ἀνασκαφήν, ἐξ ἧς ἤλθον εἰς φῶς τέσσαρες ἄλλοι τάφοι, ἀνευ σημαντικῆς ἀξίας. Κατόπιν τῶν εὐρημάτων αὐτῶν καὶ ἐκ διαφόρων πληροφοριῶν, ὁ κ. Κοτζιάς, ἐνήργησε γενικωτέρων ἔρευναν καὶ πέραν τοῦ ὀθωμανικοῦ συνοικισμοῦ τῆς Μεσημβρίας. Καὶ ἐκ τῶν ἐρευνῶν τούτων, ἀντελήθη ὅτι ἀξία ἰδιαίτερας προσοχῆς ἦτο ἡ ἔκτασις Σαμπλή Ντεσὲ (Παλαιοχώρι) καὶ ἡ θέσις Ὀμάρα. Ἐκεῖ εὐρέθη ἀρχαῖον τεῖχος, ἀρχίζον ἀπὸ θαλάσσης, τὸ ὁποῖον βαίνει πρὸς Βορρᾶν μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ ἐκεῖ λόφου, ὅπου φαίνεται ἦτο ἡ Ἀκρόπολις. Τὸ τεῖχος προχωρεῖ πρὸς δυσμάς, μέχρις ἐνὸς σημείου, ὁπόθεν στρέφεται πρὸς νότον μέ τινας καμπύλας πρὸς τὰ ἔσω καὶ ἔξω καὶ κατευθύνεται ἐκ νέου πρὸς τὴν θάλασσαν. Τὸ τεῖχος ἔχει πλάτος δύο μέτρων καὶ εἶναι κτισμένον διὰ πορρολίθων μεγάλων, ἐπὶ τῶν ὁποίων εὐρέθησαν θέσεις συνδετήρων.

Τὸ παρὰ τὴν θάλασσαν τεῖχος ἔχει καταστροφῇ καὶ φαίνεται ὅτι ἢ παραλία ἔκειτο ἐσώτερον τῆς θαλάσσης περὶ τὰ 100 μ. Ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν ἐνδείξεων, δύναται τις νὰ βεβαιώσῃ ὅτι τὸ μέρος αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸν λιμένα τῆς πόλεως, εἰς τὸν ὁποῖον τὴν προέχουσαν θέσιν κατεῖχον τὰ καταστήματα.

Τὸ τεῖχος, πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν, εὐρίσκειτο εἰς καλύτεραν κατάστασιν. Φαίνεται ὅτι οἱ κάτοικοι ἀφήθησαν τοὺς λίθους, οἱ ὁποῖοι ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ τὴν κατασκευὴν ἐκκλησιῶν, σχολείων, οἰκίων κλπ.

Εἰς τὴν προαναφερθεῖσαν θέσιν καὶ εἰς τὴν καλλιεργουμένην ἔκτασιν παρετηρήθησαν θραύσματα ἀγγείων, τὰ ὁποῖα φέρουσιν γράψιν μαύρην στιλπνὴν ἢ ἐρυθρὰν πορτοκαλόχρουν. Ἐπίσης παρουσιάσθησαν ποικίλα θραύσματα ἀγγείων ἐκ τῶν ὁποίων μερικὰ ἀνήκουν εἰς τὸν 6ον π. Χ. αἰῶνα καὶ ἄλλα εἰς τὸν 3ον, 4ον καὶ 5ον π. Χ. αἰῶνα. Μεταξὺ αὐτῶν εὐρέθη πτέρυξ χαλκῆ ἐξ ἀγαλαμτίου, πιθανῶς νίκης, τεμάχιον σιδηροῦν συνδετήρος σχήματος διπλοῦ πελέκεως μία χαλκῆ λαβὴ ἀγγείου, τεμάχιον μολύβδου εἰς σχῆμα ἀγκύρας, ἀρχιτεκτονικὰ καὶ ἰδίᾳ ἀκροκέραμοι εἰς σχῆμα ἀνθεμίων, ἐκ τῶν ὁποίων μερικὰ διατηροῦν τὸ χρομᾶ των.

Σπουδαιότερα ἐκ τῶν εὐρημάτων εἶναι ἕν ὄστρακον φέρον μελανόμορφον παράστασιν τοῦ Ἡρακλέους, ἀγωνιζομένου κατὰ τοῦ λέοντος καὶ ἑτέρον φέρον ἀκραίαν ἐρυθρὰν παράστασιν ἐφήβου, παίζοντος διαυλον. Ἀμφότερα τὰ εὐρήματα ἀνήκουν εἰς τὸν 6ον π. Χ. αἰῶνα.

Τέλος εὐρέθη ἕν εἰδῶλον, ὕψους 0.10 μ., τὸ ὁποῖον παριστᾷ γυνὴν ἐνδεδυμένην, ἀρχαϊκῆς ἐποχῆς, ἢ ὁποῖα ἔχει στάσιν τῶν Κορῶν τῆς Ἀκροπόλεως.

Ἐξ ὧν τῶν ἀνωτέρω εὐρημάτων ὁ ἔφορος τῶν Ἀρχαιοτήτων κ. Κοτζιάς συνήγαγε τὸ συμπέρασμα ὅτι πρόκειται περὶ πόλεως καθαρῶς ἐλληνικῆς, ἀναγομένης, ἕως εἰς τὸν 7ον π. Χ. αἰῶνα καὶ ἐκτισμένης ἐπὶ προϊστορικοῦ συνοικισμοῦ. Ἡ διάρκειά τῆς πόλεως φθάνει μέχρι τῶν ἐλ-

422-424
7. 1. 1940

ΑΝΕΥΡΕΘΗ Η ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΣ ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ

ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΑΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, Ἀπρίλιος. — Μία δόλο- κληρος ἀρχαία ἑλληνικὴ πόλις μετὰ τὰ τεῖχη της καὶ μετὰ τὰ μνημεῖα της καὶ μετὰ σωρεῖαν ἀξιολόγων εὐρημάτων, πού μαρτυροῦν ὅτι αὕτη ἦν ἐπὶ αἰῶνας, ἀνεκάλυφθη εἰς τὴν Θράκην καὶ εἰς μίαν ἐκ τῶν ἀποστάσεων ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως. Ἀφορμὴν πρὸς διεξέργειαν ἐρευνῶν ἔδωκε κάποιος Τούρκος χωρικός, ὀνόματι Ἀμπτουλάχ Χακὴ, κάτοικος τοῦ χωρίου Δικελή, ἀπέχοντος 8 χιλιόμετρα ἀπὸ τῆς γραφικῆς Μάκρης τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως. Οὗτος πρὸ τετραετίας ἀνεκάλυψε εἰς τὸν τουρκικὸν συνοικισμὸν τῆς Μεσημβρίας ἀνάγλυφον παριστῶν γυναῖκα ὕψους 80 ἐκτοστών. Ὁ Ἀμπτουλάχ καθ' ἑαυτὸν αὐτὸ τὸ διαστήμα ἀπέκρυψε τὸ ἀρχαιολογικὸν τοῦ εὐρήματός εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἐσχάτως ὁμῶς φοβηθεὶς τὰς συνεπείας τῆς πράξεώς του, ἀνεκοίνωσε τὸ γεγονός εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ὑπηρεσίαν. Ἐπὶ τοῦ μετᾶ ὁ ἔφορος ἀρχαιοτήτων κ. Κοτζιάς ὅστις εὐρῆσεν ἀπὸ ἐκτασίων ὁ κ. Κοτζιάς ἀρχαῖα ἀνεύρετα διαφόρων τάφους, ἀκολούθως δὲ ἀνεκάλυψε μεγάλην ἔκτασιν ἀχυρωμένην, ἢ ὁποῖα ἀρχίζει ἀπὸ τῆς θάλασσης καὶ φθάνει μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ πρὸς βορρᾶν ὄρους. Ἐκεῖ εὐρετὰ ἴχνη μίᾳ ὀλοκλήρου ἀρχαίας πόλεως, περὶ τῆς ὁποίας ὑπάρχει τεῖχος πλάτους δύο μέτρων κτισμένον μετὰ μεγάλων τετραγώνων λίθων. Ἡ ἐκτασὶς τοῦ τεύχους τῆς πόλεως ταύτης εὐρίσκειται εἰς τὴν θάλασσαν. Τὸ ἐντός δὲ αὐτῆς τμήμα τοῦ τεύχους ἔχει καταστροφῇ. Εἰς τὴν παραλίαν εὐρίσκονται ἀκόμη οἰκήματα τὰ ὁποῖα οἱ ἐντόποι ἀναμείζουσιν «μαγείλια».

Ὀλόκληρος ἢ περικεκλεισμένη διὰ τοῦ τεύχους ἔκτασις εἶναι κατεσπαρμένη ἀπὸ θραύσματα κεραμῶν καὶ ἀγγείων τῶν ἐλληνικῶν χρόνων. Εἰς ὠρισμένα ὁμῶς σημεία ἤλθον εἰς φῶς καὶ θραύσματα ἀγγείων προστορικῆς ἐποχῆς. Τὰ περισσότερα εὐρήματα εἶναι τοῦ 3ου, 4ου, 5ου καὶ 6ου αἰῶνος.

Ἐκ τῶν εὐρημάτων τῶν ἀναγομένων εἰς τὸν 6ον αἰῶνα, σημαντικώτερον εἶναι ἕν ἀγγεῖον τὸ ὁποῖον κοσμεῖται μετὰ παράστασιν τοῦ Ἡρακλέους ἀγωνιζομένου κατὰ λέοντος. Τοῦ 5ου αἰῶνος ἀξιοπρόσεκτα εἶναι τὰ τεμάχια ἀγγείων μετὰ ἐρυθρομόρφους παραστάσεις, εἰς μίαν τῶν ὁποίων εἰκονίζεται ἐφέβος παίζων διαυλον. Μεταξὺ τῶν περισυλλεγμένων εὐρημάτων ὑπάρχουν ἐπίσης μίᾳ χαλκῆ πτέρυξ ἀνήκουσα πιθανῶς εἰς ἀγαλμα τῆς Νίκης, λαβὴ ἀγγείου, τεμάχια ἀνθεμίων, τῶν ὁποίων τινὰ διατηροῦν τὸ χρομᾶ των, κλπ.

Ἡ ἀνευρέθεισα πόλις φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ ἀρχαία Μεσημβρία, τὴν ὁποῖαν ἀπέφειρε ὁ Στέφανος ὁ Βυζάντιος. Το σπουδαιότερον καὶ ἀπὸ ἐθνικῆς ἀπόψεως σημαντικώτερον, εἶπεν ὁ ἔφορος ἀρχαιοτήτων κ. Κοτζιάς, εἶναι ὅτι πρόκειται περὶ ἀρχαίας πόλεως καθαρῶς ἐλληνικῆς, μετὰ εἰς τὴν κορίαν τῆς Θράκης, χωρὶς ἴχνος αἰκίσεως ἀπὸ Ρωμαίων ἢ ἄλλου ἔθνους λαοῦ τῶν μεταγενεστέρων χρόνων.

Π. Α.

Ἐτῶν ἐξ ἑξῆς ἕως τῆς ἐπιπέρας

λημιστικῶν χρόνων καὶ φαίνεται ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους τούτους κατε-
στράφη, χωρὶς ἔκτοτε νὰ κατοικήσουν Ρωμαῖοι ἢ Βυζαντινοί.

Ποία ἡ πόλις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καθορισθῇ ἀπὸ τοῦδε. Εἶναι ὁμως
ἐνδεχόμενον νὰ εἶναι ἡ Μεσημβρία τοῦ Αἰγαίου, τὴν ὁποίαν ἀναφέρει ὁ
Στέφανος ὁ Βυζαντινός. Τὸ ὄνομα Μεσημβρία φέρει σήμερον καὶ ὁ μικρὸς
Τουρκικὸς συνοικισμός».

Ὁ Ἀκαδημαϊκὸς καὶ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Α. Δ. Κερα-
μόπουλος, γράφει εἰς τὴν «Ἐστία» τῆς 4ης Ἀπριλίου 1940 ὅτι «ἡ πόλις
καὶ ἡ θέσις της εἶναι γνωστή, οἱ δὲ Βούλγαροι, ὅταν, κατὰ τὸ 1912, εἴ-
χον κατέλθει ἐκεῖσε, ἔστειλαν τὸν διακεκομμένον καθηγητὴν τοῦ Πανεπι-
στημίου τῆς Σόφιας κ. Κατσόρφω, νομίζω, ὅστις, ἀνασκάψας, ἐπροέκτισε
τὸ μουσεῖον τῆς Σόφιας μὲ ἐν ἀνάγλυφον, οὐτινος σᾶς στέλλω εἰκόνα.

Τὸ ἀνάγλυφον προέρχεται ἐκ ζωοφόρου πιθανῶς, ὥστε εἶχε συνέ-
χειαν, ἣτις περιμένει ἀπὸ 27 ἐτῶν τὴν Ἑλληνικὴν προσοχὴν καὶ σκαπάνην.
Εἰκονίζει δὲ ποικίλην ἐπιπέπτον ἢ ἀοματηλατούντων ἀνθρώπων, ἀλλὰ σα-
φεστέρα ἐξηγητὰ δὲν εἶναι ἀκόμη δυνατὴ. Χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 4ου
αἰῶνος π. Χ.

Ἡ Βουλγαρία ἐπαδεικνύει μετὰ ὑπερηφάνειας τὸ ἀνάγλυφον τῆς Με-
σημβρίας, ὡς καὶ ἐν ἄλλοι τῆς Σωζιπόλεως».

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2 Ἀπριλίου.
(Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).--Κατὰ
τηλεγράφημα ἐξ Ἀλεξανδρουπόλε-
ως, κατὰ τὰς γενομένας ἀνασκα-
φὰς εἰς τοποθεσίαν ἀπέχουσαν πε-
ρὶ τὰ 8 χιλιόμετρα ἀπὸ τοῦ χωρίου
Μάκρη τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως, εὐ-
ρέθησαν τὰ εἰρηπία ἀρχαίας ἑλλη-
νικῆς πόλεως, τῆς ἱστορικῆς Με-
σημβρίας. Κατ' ἀρχὴν εὐρέθησαν
τὰ ἴχνη τείχους, γενομένων δὲ ἀ-
νασκαφῶν, εἰς εὐρύτεραν κλίμακα,
ἦλθεν εἰς φῶς καὶ τὸ ὑπόλοιπον
μέρος τοῦ τείχους, τὸ ὅποιον ἀρχί-
ζει ἀπὸ τὴν θάλασσαν, προχωρεῖ
μέχρις ἐνὸς σημείου καὶ κατέρχεται
πάλιν μέχρι τῆς θαλάσσης. Ὁλό-
κληρος ἡ περικλειομένη ὑπ' αὐτοῦ
ἐκτασις εἶνε κατεσπαρμένη μὲ
θραύσματα κεραμῶν καὶ ἀγγείων
ἑλληνικῶν χρόνων. Ἦλθον εἰς φῶς
ἀκόμη θραύσματα ἀγγείων τῆς
προϊστορικῆς, ἀλλὰ κυρίως τῆς ἱ-
στορικῆς ἐποχῆς καὶ μέγιστα τοῦ
5ου καὶ τοῦ 4ου π. Χ. αἰ-
ῶνος. Ἐκ τῶν εὐρημάτων τὸ σημαν-
τικώτερον εἶνε ἐν ἀγγείῳ, τὸ ὁποί-
ον κοσμεῖται μὲ παράστασιν τοῦ
Ἡρακλέους, ἀνομιζομένου κατὰ
λέοντος. Ἀνευρέθη ἐπίσης χαλκὴν
πτέρυξ ἀνήκουσα εἰς ἀγαλμάτων
τῆς Θεᾶς Νίκης, ὡσαύτως δὲ διά-
φορα ἀγγεῖα, τάφοι καὶ ἄλλα τεί-
χη τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς πόλεως. Τὸ
σπουδαιότερον εἶνε ὅτι ἐκ τῶν ἀνευ-
ρεθέντων ἀγγείων προκύπτει ὅτι ἡ
πόλις αὕτη δὲν κατώκηθη ἀπὸ Ρω-
μαίους ἢ ἄλλους ξένους λαοῦ τῶν
μεταγενεστέρων χρόνων. 3/4/

ΜΕΤΡΕΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΕΙΣ ΘΡΑΚΗΝ

Μία πόλις
ἀρχαία
ἦλθεν εἰς φῶς
παρὰ τὴν Ἀλεξίπολιν
ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΗ ΤΗΣ ΘΕΣΙΝ ΜΑΡΤΥΡΟΥΝ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Τὰ εὐρεθέντα δύο θρακὰ. Ἀριστερά, ὁ Ἡρακλῆος ἀγωνιζόμενος
μὲ τὸν Λέοντα. Δεξιὰ, ἐρηφῆος παιζῶν δίαυλον.

νος ὅτι ὁ θούλευ
κ. Ἐμπερχάρτερ
ἄμερικανικὴν
Ἑλλάδος κατὰ
καὶ ἐπλεξε τὸ ἐ
ρας μας. Τοιαῦ
προερχομένας ἐ
τοῦ λαοῦ τῆς μ
τείας τοῦ Νέου Η
γες δὲν εἶναι δυ
νοῦμεν, ὅπως πο
νήσωμεν ὅτι πρά
Ἀτλαντικοῦ χώρ
ἀναστήθην ἔθνος
ἑάρτητον καὶ κυ

ΤΑ ΑΠΟΡΡΙΜ
Τὸ ὑπουργ
μικῶν τὸ ὁποῖο
αὐτὰς μὲ τὸ ζήτη
τρώσεως τῶν ἀ
ἀντελήφθη ἴσως
νον τὰ κατάλοιπα
τῶν χαρτονίων π
γίνουσι ἀντικείμε
σεως. Πράγματι
σιδήρου, τεμάχια
στά, σχεδὸν πά
τῆς οἰκιακῆς σ
ροῦν νὰ δώσουν
εἰς τὴν βιομηχαν
μία μελέτη τοῦ
θά ἤξει τὸ ἐν
πουργεῖο τούτου
σον πολυπλεύρ
σημειῶναι παρ' ἑ
τῆς συνήθους ἐργ

ΚΑΠΟΙΟΣ Ψ
Ὁ κ. Σάι
λου δικη ὄρος (Σ
ροφορεῖ δι' ἐπιστε
καταπληκτικά :
τ' ἀναγραφέντα ἐ
18ης π. μ. τῆς ὕμ
δος ἐν συνεχείᾳ
γελλόμενα διὰ τὰ
ὑπαλλήλων τῆς ἐ
φάτος, διὰ τῆς πο
ψεύδω τὴν «κα
διαθεβάωσιν τῆς
ρίας περὶ δῆθεν
καὶ τῶν τριῶν ἀπ
νῶν ὑπαλλήλων
μένως ἔχω ὑπ' ὄψ
28ετῆ ὑπηρεσίαν
γῶ ἀσθενείας ὑπ
Ἀρμυριέτην, ὅστι
εἰνός συντάξεως
ροσόν ἔλαβε δι' ἀτ